

SCRÚDUIMHIR

Iomlán
na Marcanna

DON SCRÚDAITHEOIR

Coimisiún na Scrúduithe Stáit**SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2018****GAEILGE – GNÁTHLEIBHÉAL****(240 marc)****DÉARDAOIN, 7 MEITHEAMH – MAIDIN 9.30 – 11.30**

STAMPA AN IONAI

DON SCRÚDAITHEOIR

1. Móriomlán na n-iomlán
bun leathanaigh.**Nóta:**Ní mór don mharc ag **1** thuas a bheith
mar an gcéanna leis an **IOMLÁN**
sa ghreille ar dheis.

CLUASTUISCINT

	CUID A		CUID B		CUID C	
Ceist	1	2	1	2	1	2
Marc						

DON SCRÚDAITHEOIR

ROINN	CEIST	MARC
II	1	
	2	
	3	
III	4	
	5	
	6	
IOMLÁN		
CLUASTUISCINT		
MÓRIOMLÁN		
GRÁD		

ROINN I	CLUASTUISCINT	(40 marc)
----------------	----------------------	------------------

N.B. Bíodh na freagraí i nGaeilge ach amháin nuair nach gá sin.

CUID A

Cloisfidh tú giota cainte ó bheirt daoine óga sa chuid seo. Cloisfidh tú gach giota díobh **faoi dhó**. Beidh sos ann tar éis gach giota a chloisfidh tú chun seans a thabhairt duit na ceisteanna a bhaineann le gach giota cainte a fhreagairt. Éist go cúramach leis na giotaí cainte agus líon isteach an t-eolas atá á lorg sna greillí ag **1** agus **2** thíos.

1. An Chéad Chainteoir

Ainm	Laoise Ní Chinnéide
Cá háit ar rugadh Laoise?	
Cathain a rugadh Laoise?	
Luaigh caitheamh aimsire amháin atá aici.	

2. An Dara Cainteoir

Ainm	Liam de Faoite
Cá bhfuil Liam ina chónaí?	
Cén obair a dhéanann máthair Liam?	
Cén spórt a imríonn a dheartháir, Pól?	

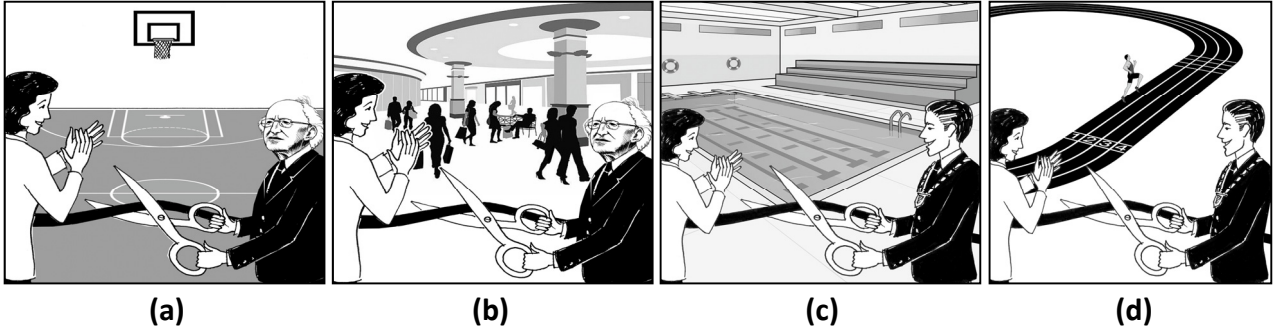
CUID B

Cloisfidh tú fógra agus píosa nuachta sa chuid seo. Cloisfidh tú gach ceann díobh **faoi dhó**.

Éist go cúramach leo. Beidh sos ann tar éis gach ceann a chloisfidh tú chun seans a thabhairt duit na ceisteanna a bhaineann le gach ceann acu a fhreagairt.

1.

Fógra

(a) Cén pictiúr a théann leis an bhfógra seo?

(b) Cén dáta atá luaite?

(a) 11 Márta

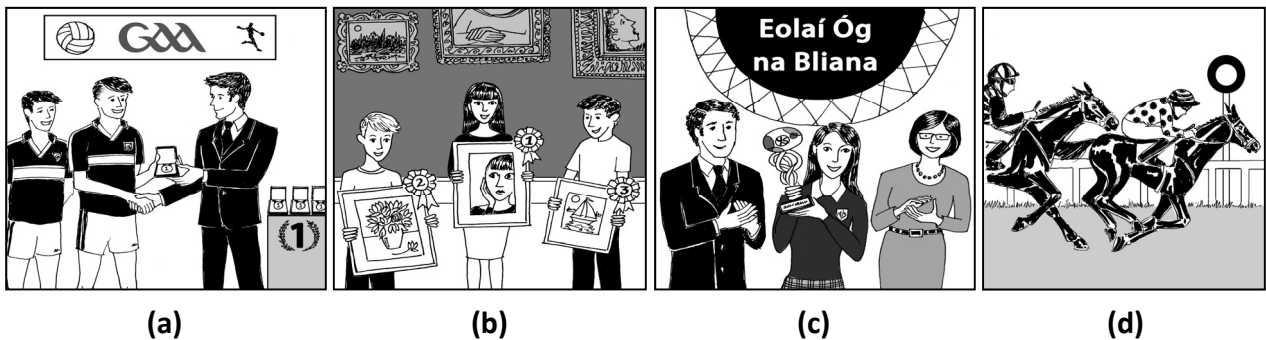
(b) 12 Márta

(c) 22 Márta

(d) 12 Aibreán

2.

Píosa Nuachta

(a) Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo?

(b) Cá bhfuil Baile Formaid?

(a) I mBaile Átha Luain

(b) I gContae Chorcaí

(c) I mBaile Átha Cliath

(d) I gContae Chill Dara

CUID C

Cloisfidh tú **dhá** chomhrá sa chuid seo. Cloisfidh tú gach comhrá díobh **faoi dhó**. Cloisfidh tú an comhrá ó thosach deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú ina **dhá** mhír é an dara huair. Beidh sos ann tar éis gach míre díobh chun seans a thabhairt duit an cheist a bhaineann leis an mír sin a fhreagairt.

1.

Comhrá a hAon

An Chéad Mhír

(a)

(b)

(c)

(d)

(a) Cad a bhí á dhéanamh ag Aisling aréir?

An Dara Mír

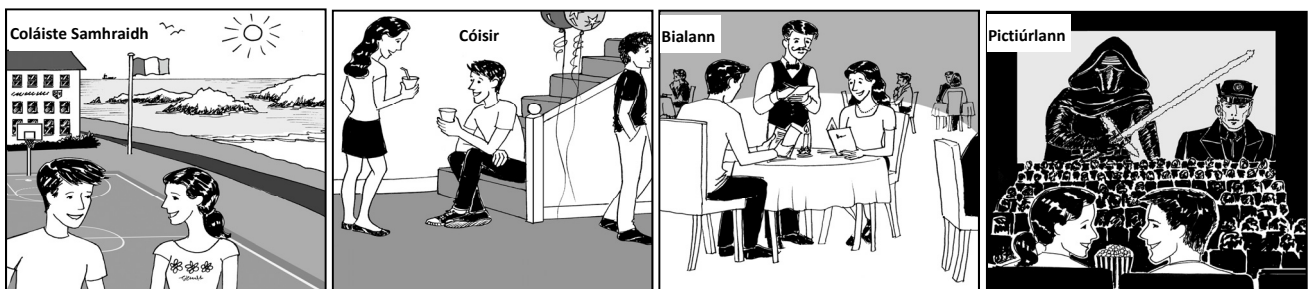
(b) Cad a fuair Fiachra agus Eilís?

- (a) Bosca seacláidí óna gcairde
- (b) Féinphic le hEd Sheeran
- (c) Ticéid do cheolchoirm Ed Sheeran
- (d) Éadaí agus bróga galánta

2.

Comhrá a Dó

An Chéad Mhír

(a)

(b)

(c)

(d)

(a) Cá raibh Éanna agus Sinéad anuraidh?

An Dara Mír

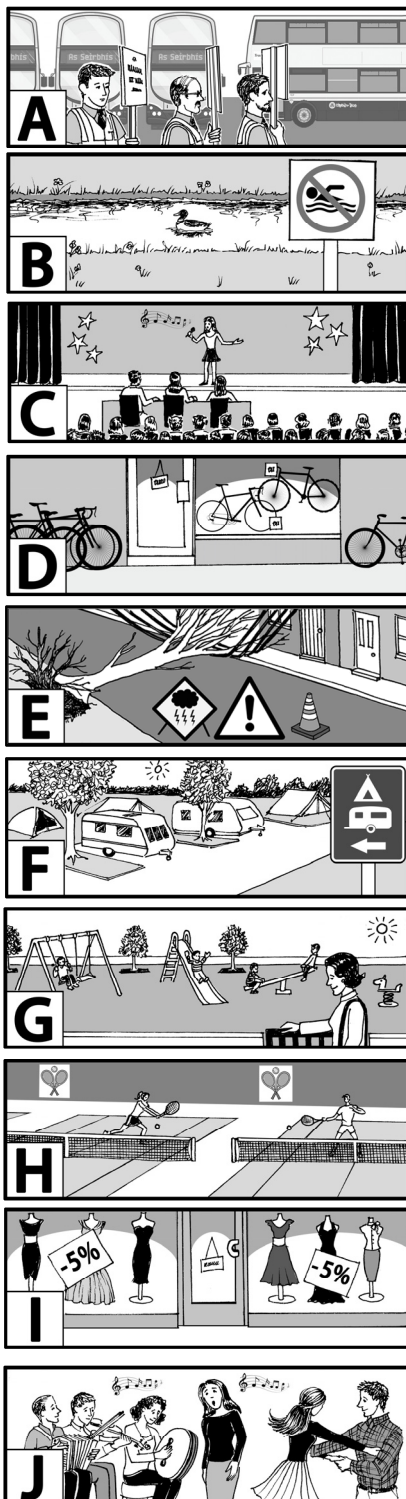
(b) Cé dó ar scríobh Sinéad an leabhar?

- (a) Do dhaoine fásta
- (b) Do dhéagóirí
- (c) Do pháistí óga
- (d) Do thurasóirí

Freagair gach ceist. Scríobh na freagraí ar na ceisteanna sna spásanna cuí ar an gceistpháipéar seo.

CEIST 1. Meaitseáil na pictiúir agus na fógraí/comharthaí sna boscaí thíos agus scríobh na litreacha is fearr a fhreagraíonn do na huimhreacha, sna spásanna cuí ar an ngreille. (30 marc)

1	Páirc Shaoire Carbháin agus pubaill
2	Halla Pobail Comórtas Amhránaíochta Fáilte roimh chách
3	Stailc bus ar siúl inniu
4	Cúirteanna leadóige Ar oscailt gach lá 9.00 a.m. – 9.00 p.m.
5	Dainséar! Cosc ar shnámh anseo
6	Bí cúramach Damáiste stoirme
7	Sladmhargadh ar siúl sa siopa éadaí
8	Siopa Rothar Praghsanna ísle
9	Ceol agus Craic Anocht Óstán Uí Shé
10	Páistí ag súgradh Dún an geata

Uimhir	Litir
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Don Scrúdaitheoir
Iomlán reatha →

CEIST 2. Freagair do rogha **dhá** cheann de (a), (b), (c).

(30 marc)

(a) Léigh an **fógra** seo a leanas agus freagair na ceistanna a ghabhann leis.

(15 mharc)

Áras Fáilte

Trá Lí, Co. Chiarraí.
Ar oscailt gach lá 9.00 a.m. – 6.00 p.m.
Tabharfaimid treoir duit

Imeachtaí

- Féilte
- Seónna
- Eachtraíocht
- Ceolchoirmeacha

Lóistín

- Óstáin
- Brúnna
- Tithe leaba agus bricfeasta
- Lóistín féinfhrestail

Turais

- Turais lae
- Turais faoi threoir
- Turais timpeall na lochanna
- Turais timpeall na páirce náisiúnta

Teagmháil

Fón: 066-597 304 Ríomhphost: eolas@arasfailtetrali.ie

Brabhsáil: www.arasfailtetrali.ie

(i) Cá háit a bhfuil an t-áras fáilte?

(ii) Ainmnigh **dhá** shaghas lóistín atá ar fáil.

(iii) Luaigh cineál **amháin** turais is féidir a dhéanamh.

--

(b) Léigh an **fógra** seo a leanas agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

(15 mharc)

-50%

An Siopa Leictreonach

Baile Átha Cliath

SLADMHARGADH MÓR

Ar siúl anois

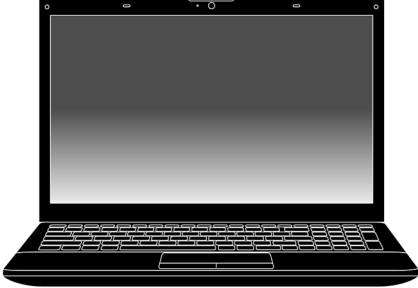
-50%

Fóin phóca agus oiriúintí

Fóin do pháistí: €50
Fóin chliste: €150
Luchtaire fóin: €9.99
Cumhdach fóin: €10.99

Ríomhairí

Ríomhairí glúine: €299
Ríomhairí deisce: €250
Táibléid: €89
iPad: €379

Earraí leictreacha

Ceamara digiteach: €99
Cábla USB: €5.99
Ceamara GoPro: €149
Printéir: €39.99

Tuilleadh eolais:
Fón: 01-504 3971 **Ríomhphost:** ansiopaleictreonach@gmail.com
Brabhsáil: ansiopaleictreonach.ie

(i) Cad atá ar siúl sa siopa leictreonach anois?

(ii) Cén praghas atá ar na fóin chliste?

(iii) Luaigh **dhá** shaghas ríomhaire atá ar díol.

Scrúdú an Teastais Shóisearaigh, 2018
Gaeilge – Gnáthleibhéal

7

Thall →

Coláiste Gaeilge

Oileáin Árann, Co. na Gaillimhe.

Déan teagmháil linn chun tuilleadh eolais a fháil:

Fón: 099-759 8043 **Ríomhphost:** coláistegaeilge@gmail.com **Brabhsáil:** colaistegaeilge.ie

Cúrsaí do dhaoine óga

- Cúrsa A: 10 Meitheamh – 25 Meitheamh
- Cúrsa B: 26 Meitheamh – 14 Iúil
- Cúrsa C: 16 Iúil – 10 Lúnasa

Táille: €350

Cúrsaí do dhaoine fásta

- Cúrsa A: 10 Iúil – 17 Iúil
- Cúrsa B: 20 Iúil – 30 Iúil
- Cúrsa C: 10 Lúnasa – 17 Lúnasa

Táille: €175

Eolas breise

- **Agallamh riachtanach:** chun do leibhéal Gaeilge a mheas
- **Riail na Gaeilge i bhfeidhm:** caithfear Gaeilge a labhairt i gcónaí
- **Ní féidir rothar a úsáid:** ar mhaithe le sláinte agus sábháilteacht
- **Fón póca:** Ceadófar úsáid theoranta a bhaint as fón póca

Bíodh spraoi agat ag foghlaim Gaeilge

(i) Cathain a bheidh Cúrsa B do dhaoine óga ar siúl?

(ii) Cén costas atá ar chúrsa do dhaoine fásta?

(iii) An bhfuil cead rothar a úsáid?

CEIST 3. Freagair (a) agus (b) anseo.

(60 marc)

(a) Léigh an **sliocht** seo a leanas agus freagair na ceistanna a ghabhann leis.

(30 marc)

Ed Sheeran – amhránaí agus giotáraí

1. Is amhránaí agus giotáraí iontach é Ed Sheeran. Tá clú agus cáil air in Éirinn agus ar fud an domhain. Nuair a bhí Ed Sheeran ceithre bliana d'aois thosaigh sé ag seinm an ghiotáir agus ag canadh i gcór. Anois bíonn na milliúin duine ag éisteacht leis gach lá agus tá go leor gradam bainte amach aige.
2. I Sasana a rugadh Ed Sheeran ar an 17 Feabhra 1991. Is as Contae Loch Garman do mhuintir a athar. Freisin, tá col ceathrair leis ina cónaí sa Spidéal, i gContae na Gaillimhe. Ní hionadh ar bith mar sin go mbíonn Ed Sheeran in Éirinn go minic. Deir sé féin gur fearr leis a bheith in Éirinn ná in aon áit eile agus gur bhreá leis cónaí anseo.
3. Thosaigh Ed Sheeran ag scríobh agus ag taifeadadh amhrán in 2004. D'éisigh sé a chéad albam, *Spinning Man* an bhliain sin freisin. Chuir sé na hamhráin ar *YouTube* agus ar *Facebook*. Mhéadaigh a lucht leanúna go mór ina dhiaidh sin. Fuair sé poiblíocht sna páipéir nuachta, ar an teilifís agus ar na meáin shóisialta. Scríobh Ed Sheeran amhráin in éineacht le Snow Patrol, Taylor Swift agus One Direction freisin, agus chan sé leo ag ceolchoirmeacha ar fud an domhain.
4. Shroich an t-albam *X* uimhir a haon i Sasana agus i Meiriceá in 2014. Tharla an rud céanna arís leis an albam *Divide* in 2017. Bhí Ed Sheeran ar an duine ba mhó ar éisteadh lena chuid ceoil ar Spotify in 2017. Beidh Ed Sheeran ar camchuairt timpeall na hÉireann in 2018. Beidh ceolchoirmeacha aige i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh, i mBéal Feirste agus i nGaillimh. Díoladh na ticéid go léir do na ceolchoirmeacha sin taobh istigh de chúpla nóiméad.
5. Tá go leor tatúnna ar a chorp ag Ed Sheeran. Tá tatú air a deir 'Galway' agus tatú as Gaeilge: 'Is tú mo réalt eolais'. Tá amhrán darb ainm 'Galway Girl' ar an albam *Divide* aige. Sa bhliain 2016 rinne sé leagan Gaeilge den amhrán *Thinking Out Loud* (Ag Smaoineamh Os Ard) ar son Sheachtain na Gaeilge. Déanann Ed Sheeran a lán oibre ar mhaithe le carthanachtaí. Maith thú, a Ed Sheeran.

(i) Cad a thosaigh Ed Sheeran nuair a bhí sé ceithre bliana d'aois? (Alt 1)

(ii) Luaigh ceangal **amháin** atá ag Ed Sheeran le hÉirinn. (Alt 2)

(iii) Cá bhfuair Ed Sheeran poiblíocht? (Alt 3)

(iv) Cad a bheidh ar siúl ag Ed Sheeran in Éirinn in 2018? (Alt 4)

(v) Tabhair pointe **amháin** eolais faoi na tatúnna ar chorp Ed Sheeran. (Alt 5)

Don Scrúdaitheoir
Iomlán reatha→

+

=

Ríona Ní Bhuachalla – Réalta Spóirt Iontach

1. Is imreoir peile agus camógaíochta í Ríona Ní Bhuachalla. Imríonn sí peil le club peile Dhomhnach Mór agus imríonn sí camógaíocht le club camógaíochta Inis Cara. I lár na páirce nó sna cúlaithe a imríonn sí de ghnáth. Imríonn sí do Chontae Chorcaí freisin, le foireann pheile na mban agus leis an bhfoireann chamógaíochta.
2. Rugadh Ríona Ní Bhuachalla i gCorcaigh i 1987. D'fhreastail sí ar scoil náisiúnta Bhiorainn in iarthar Chorcaí. Ba ghearr gur tugadh faoi deara a tallann sa spórt, go háirithe sa chamógaíocht agus sa pheil. Is minic a bhíodh Ríona agus a deartháir, Diarmaid, atá trí bliana níos sine ná í, ag iomáint sa ghairdín tar éis na scoile. Nuair a bhí Ríona ag freastal ar mheánscoil Naomh Alabhaois bhuaigh an scoil sin craobh Chorcaí sa chamógaíocht.
3. D'fhreastail Ríona Ní Bhuachalla ar Choláiste na hOllscoile i mBaile Átha Cliath. Bhain sí céim amach san fhisiteiripe sa bhliain 2009. Tá a clinic fisiteiripe féin aici i Maigh Chromtha, Contae Chorcaí anois. Tagann daoine chuig an gclinic ó gach áit ar fud na hÉireann agus ó thar lear fiú amháin. Tagann imreoirí spóirt go háirithe chuici ag lorg cóir leighis agus comhairle. Bíonn a clinic lán go doras ar feadh na bliana.
4. Bhuaigh Ríona Craobh na hÉireann sa chamógaíocht seacht n-uaire agus Craobh na hÉireann i bpeil na mban aon uair déag. Sin gaisce nach bhfuil déanta ag aon duine eile go dtí seo. Bhí sí ina captaen ar fhoireann Chorcaí a bhuaigh Craobh na hÉireann i bpeil na mban in 2015, agus bhí sí ina captaen ar fhoireann chamógaíochta Chorcaí a bhuaigh Craobh na hÉireann in 2017. Sin gaisce eile nach ndearna aon duine eile riamh.
5. Tá meas mór ag Ríona Ní Bhuachalla agus ag a teaghlach ar an nGaeilge. Labhraíonn siad Gaeilge chomh minic agus is féidir leo. As Gaeilge amháin a labhair Ríona nuair a ghlac sí leis an gcorn i bPáirc an Chrócaigh in 2015 agus rinne sí an rud céanna arís nuair a ghlac sí leis an gcorn i bPáirc an Chrócaigh in 2017. Réalta í Ríona Ní Bhuachalla gan aon agó.

(i) Cén **dá** spórt a imríonn Ríona Ní Bhuachalla? (Alt 1)

(ii) Cén bhliain a rugadh Ríona Ní Bhuachalla? (Alt 2)

(iii) Cá háit a bhfuil a clinic fisiteiripe ag Ríona Ní Bhuachalla? (Alt 3)

(iv) Luaigh gaisce **amháin** atá déanta ag Ríona Ní Bhuachalla. (Alt 4)

(v) Luaigh rud **amháin** a léiríonn an meas mór atá ag Ríona Ní Bhuachalla ar an nGaeilge. (Alt 5)

(20 marc)

Luaigh na pointí seo a leanas ar an gcárta:

-

[illegible]

Don Scrúdaitheoir Iomlán reatha→	+	=	
--	---	---	--

CEIST 5

(20 marc)

Is tusa Aoife *nó* Brian sna pictiúir thíos. Scríobh cuntas / blog faoi na rudaí a tharla sna **pictiúir 1 - 4**.

Pictiúr 1

Cuireadh

Pictiúr 2
Glacadh leis an gcuireadh

Pictiúr 3

Imeachtaí

Pictiúr 4

I dteach mo chara

Luaigh sa chuntas / sa bhlag:

- an fáth a raibh tú ar an bhfón (Pictiúr 1)
- cad a tharla ansin (Pictiúr 2)
- cuntas ar an lá. (Pictiúr 3 agus Pictiúr 4)

Cuntas / Blag

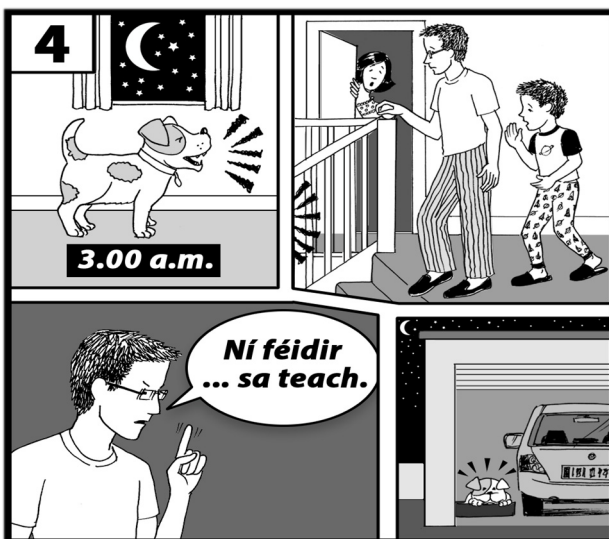
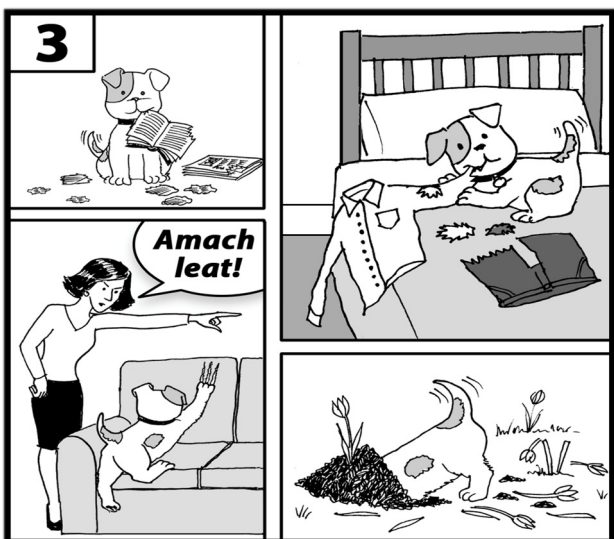
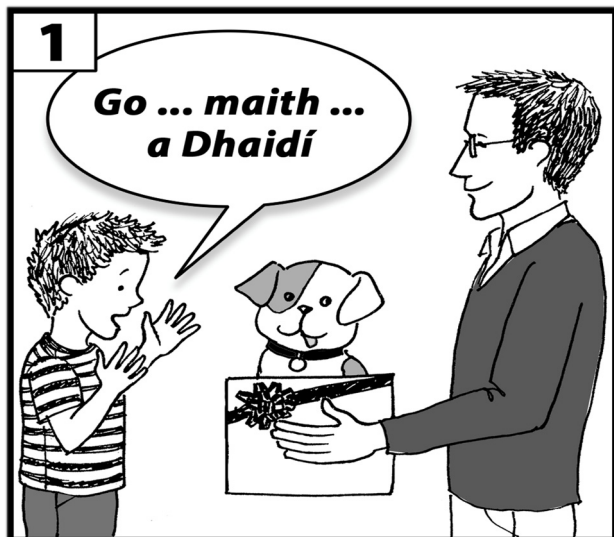
Lá le mo chairde

[illegible]

Téigh ar
aghaidh go dtí
an chéad cheist
eile ar
Leathanach 14

Litir

Tá madra óg agat. Scríobh litir chuig cara leat ag insint dó/di faoin madra.

Luaigh na pointí seo sa litir:

- conas a fuair tú an madra
- cad a tharla nuair a tháinig tú abhaile ón scoil
- cad a rinne an madra sa teach agus sa ghairdín
- cad a tharla i rith na hoíche.

Scríobh an litir sa bhosca ar lch 15.

Don Scrúdaitheoir Iomlán reatha →	+	=	
--------------------------------------	---	---	--

Ceist 6. (a)

LITIR

N.B. Bíodh leagan amach cuí ar do litir, i.e. seoladh, dáta, beannú, agus críoch oiriúnach.

Seoladh:

Dátum: _____

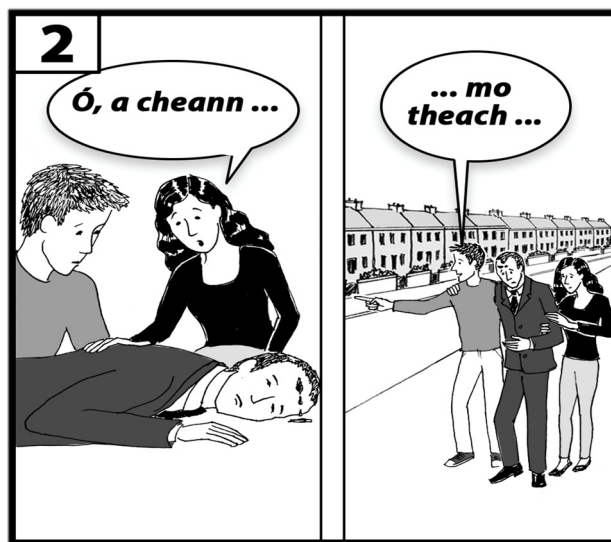
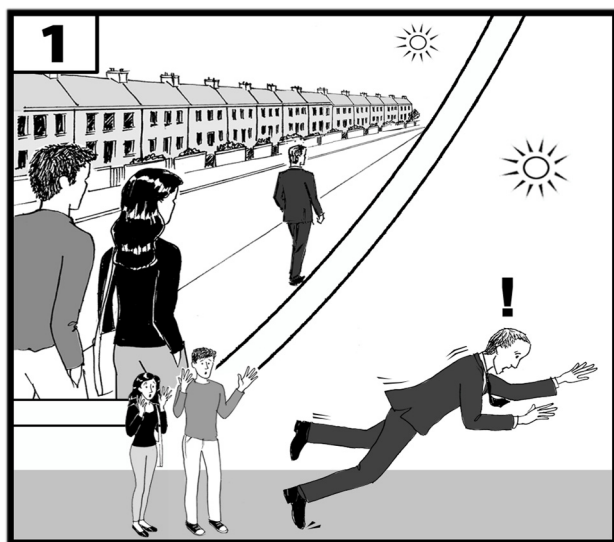
Beannú:

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Críoch:

(b) **Alt / Cuntas** (15 líne nó mar sin).

Is tusa Bríd *nó* Dónall, duine de na daoine óga sna pictiúir thíos. Scríobh síos an scéal atá léirithe sa tsraith pictiúr. Is tusa atá ag insint an scéil.

Scríobh an freagra sa bhosca ar lch 17.

ALT / CUNTAS[illegible]

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán